

MBX-0201363

Seat No. _____

M. A. (Education) (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2016

Research Methodology - I

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ૩ (ત્રણ) પ્રશ્નો છે.
(૨) જમણી બાજુના અંકને તે પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (પ્રત્યેકના ૨ ગુણ) ૧૬

- (૧.૧) INFLIBNETનું પૂર્ણ નામ આપો.
- (૧.૨) સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી માટેના સ્ત્રોતોની યાદી આપો.
- (૧.૩) ઉત્કલ્પના એટલે શું ?
- (૧.૪) સંશોધનનો અર્થ જણાવો.
- (૧.૫) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી એટલે શું ? એક ઉદાહરણ આપો.
- (૧.૬) ક્રિયાત્મક સંશોધનનું કોઈ એક ઉદાહરણ આપો.
- (૧.૭) શૈક્ષણિક સંશોધનમાં ઉપયોગી હોય એવા બે સંશોધન સામયિકના નામ લખો.
- (૧.૮) શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનું એક ઉદાહરણ લખો.

૨ નીચેના દસ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (પ્રત્યેકના ૩ ગુણ) ૨૪

- (૨.૧) ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી કેવી રીતે કરવામાં આવે છે ? ચર્ચો.
- (૨.૨) સંશોધનના લક્ષણો લખો.
- (૨.૩) નોંધ લખો : મુલાકાત પદ્ધતિ
- (૨.૪) સંશોધનમાં કમ્પ્યુટરનું મહત્ત્વ જણાવો.

- (૨.૫) ચલના પ્રકારો જણાવો. દરેકનું એક ઉદાહરણ આપો.
- (૨.૬) સંશોધન સમસ્યા જાણવા માટે સંદર્ભ પુસ્તકો અને સામયિકો કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે ? જણાવો.
- (૨.૭) નોંધ લખો : અવલોકન પદ્ધતિ
- (૨.૮) માહિતીના પૃથક્કરણમાં કમ્પ્યુટર કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે ? સમજાવો.
- (૨.૯) વ્યાવહારિક સંશોધન એટલે શું ? કોઈ બે ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (૨.૧૦) કોઈ એક શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનું ઉદાહરણ આપો. તેમાં તમામ ચલો ઓળખાવો.

૩ નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (પ્રત્યેકના ૫ ગુણ) ૩૦

- (૩.૧) વિસ્તૃત નોંધ લખો : શિક્ષકે સંશોધન શા માટે કરવું જોઈએ ?
- (૩.૨) સંશોધન દરખાસ્તના સોપાનો જણાવો. દરેકને ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૩.૩) પ્રશ્નાવલી એટલે શું ? સંશોધનમાં કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે ? પાંચ વિધાનોવાળી પ્રશ્નાવલીનો એક નમૂનો આપો.
- (૩.૪) INFLIBNET શું છે ? તે સંશોધનમાં કયા ભાગમાં ઉપયોગી થઈ શકે ? વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- (૩.૫) વલણ માપન માટેની થર્સ્ટનની પ્રયુક્તિ વિગતે સમજાવો.
- (૩.૬) સંશોધન સમસ્યા પસંદગીમાં ઉપયોગી થઈ શકે એવા ત્રણ સ્ત્રોત સમજાવો.
- (૩.૭) નોંધ લખો : ઉત્કલ્પના અર્થ, પ્રકાર, લક્ષણો.
- (૩.૮) શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ, જરૂરિયાત, અવરોધક પરિબલો અને વ્યવહારુ ઉપયોગિતા પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) This question paper has three (3) questions.
(2) Right side given numbers describe total marks of that question.

1 Answer the following question in short : (Each has two marks) **16**

- (1.1) Give full name of INFLIBNET.
- (1.2) Give the list of sources for selection of Research Problem.
- (1.3) What is Hypothesis ?
- (1.4) Write the meaning of Research.
- (1.5) What is Psychological Test ? Give one example.
- (1.6) Give any one example of Action Research.
- (1.7) Give any two name of Research Journal which is useful in Educational Research.
- (1.8) Write one example of Null hypothesis.

2 Give any eight answers out of ten questions : (Each has three marks) **24**

- (2.1) How do testing of Hypothesis ? Describe.
- (2.2) Write down characteristics of Research.
- (2.3) Write a note on : Interview Method.
- (2.4) Write the importance of computer in Research.
- (2.5) Write the types of variable. Give one example of each.
- (2.6) Write how Research books and Magazine will useful in find out the Research Problem ?

- (2.7) Write a note on : Observation method.
- (2.8) How computer is useful in data analysis ? Explain
- (2.9) What is Applied Research ? Give any two examples and Explain.
- (2.10) Give any one example of Null hypothesis and find out all variables of them.

3 Give any six answers out of eight questions : **30**

- (3.1) Write a detailed note on : Why teacher should do a Research ?
- (3.2) Write the steps of Research Proposal. Give brief understanding of each step.
- (3.3) What is questionnaire ? How it useful in Research ? Give one example of Questionnaire which has five items.
- (3.4) What is INFLIBNET ? In which part of Research it is useful ? Describe.
- (3.5) Give detailed understanding on Thurston technique for attitude measurement.
- (3.6) Give detailed understanding of three sources which useful in selecting of Research Problem.
- (3.7) Write a detailed note on : Hypothesis Meaning, Types and characteristics.
- (3.8) Write a detailed note on : Meaning of Educational Research, Needs, Barrier and its professional uses.
